

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Методичні рекомендації з виконання
домашньої роботи

з дисципліни «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»

для студентів 5 курсу

спеціальності 073 «Менеджмент»

Розроблені к.е.н., доц. Остапенко Т.Г.

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри менеджменту ЗЕДП

Протокол № ____ від «__» ____ 20__ р.
Завідувач кафедри _____ Ільєнко О.В

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ, ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ ДОМАШНЬОЇ РОБОТИ:

1. **Тема роботи:** «Оцінка міжнародних фінансових операцій банку»
Кожний студент обирає банк, на основі даних якого здійснюється дослідження його міжнародних фінансових операцій.
2. **Метою** виконання домашньої роботи є набуття навичок оцінки міжнародної діяльності фінансової установи. В роботі необхідно дослідити ефективність валютних, розрахункових та кредитних операцій, які здійснюються банком у міжнародному середовищі. Дану мету можна досягнути виконуючи такі завдання:
 - a. Опрацювати теоретичні підходи до визначення міжнародних валютних, розрахункових та кредитних операцій;
 - b. Провести оцінку фінансово-господарської та зовнішньоекономічної діяльності банку;
 - c. Проаналізувати ефективність валютних, розрахункових та кредитних операцій обраного банку;
 - d. Виявити проблеми у здійсненні цих типів операцій даного банку;
 - e. Визначити напрями оптимізації валютних, розрахункових та кредитних операцій обраного банку.
3. **Після виконання домашньої роботи студент повинен**
 - a. Знати:
 - i. Теоретичні підходи до тлумачення міжнародних валютних, розрахункових та кредитних операцій;
 - ii. Визначення економічної ефективності міжнародних валютних, розрахункових та кредитних операцій суб'єктів господарювання;
 - iii. Методи оцінки фінансово-господарської діяльності банківської установи;
 - iv. Методи аналізу міжнародних валютних, розрахункових та кредитних операцій;
 - v. Формулювання самостійно напрямів вдосконалення міжнародних фінансових операцій банку.
 - b. Вміти:
 - i. Аналізувати теоретичні підходи та пропонувати напрями їх вдосконалення;
 - ii. Проводити оцінку фінансово-господарської діяльності банківської установи на основі визначених методів;
 - iii. Проводити аналіз ефективності міжнародних фінансових операцій;
 - iv. Пропонувати механізми та важелі удосконалення та оптимізації міжнародних фінансових операцій банку.

4. Зміст та послідовність виконання завдання:

Необхідно зауважити, що студент має знайти інформацію щодо міжнародної діяльності банку. Цей банк має бути представлений в Україні, ним може бути банк українського походження (наприклад, Приват-Банк та Ощад-Банк) або банк іноземного походження (наприклад, ОТП-банк, City-банк чи «Креді Агріколь» тощо), що акредитований в Україні.

Після пошуку інформації щодо банківської установи необхідно сформулювати план домашньої роботи і віддати його на перевірку викладачу, що провидить практичні та лекційні заняття.

Після затвердження плану, необхідно підготувати перший розділ домашньої роботи на основі вивчення існуючої літератури та першоджерел законодавчих актів, що існують у міжнародному та національному середовищі.

Другий розділ передбачає проведення оцінки фінансово-господарської діяльності банку. Для аналізу необхідно використати статистичну інформацію за останні 3 роки. Базою оцінки є баланс банку, платіжні доручення, інструкції системи SWIFT, контракти на здійснення термінових операцій, договори міжнародного кредитування, та умови міжнародних розрахунків. Окремо необхідно провести оцінку ефективності міжнародних валютних, розрахункових та кредитних операцій банку.

У третьому розділі необхідно запропонувати напрями та шляхи оптимізації використання міжнародних фінансових операцій.

Змістовна частина роботи має закінчуватися висновками, які необхідно сформулювати починаючи з висновків по першому розділі, продовжуючи висновками по другому та третьому розділах. І закінчити загальним висновком щодо результатів дослідження.

Необхідно сформулювати список використаних джерел. Їх має бути не менше 20 позицій. В роботі має бути посилання на ці джерела. Джерела оформлюються у вигляді списку в алфавітному порядку.

Робота має закінчуватися додатками, які нумеруються в алфавітному порядку.

5. Методичні рекомендації з виконання та оформлення роботи

Оформлення домашньої роботи має відповідати вимогам ДСТУ 3008-95. «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення».

Оформлення курсової роботи

Матеріал домашньої роботи слід розмістити у такій послідовності:

- ★ титульна сторінка;
- ★ зміст домашньої роботи;
- ★ вступ;
- ★ основна частина;

- ★ висновки і пропозиції;
- ★ список використаних джерел;
- ★ додатки.

Завершена і оформлена належним чином робота обов'язково підписується на титульній сторінці автором і науковим керівником.

Мова курсової роботи – державна, *стиль викладу* – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, *послідовність* — логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел є неприпустимим.

Робота має бути надрукованою на одному боці сторінки стандартного білого паперу формату А4 (210x297 мм). У друкованому варіанті текст розташовується через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці з мінімальною висотою шрифту в 1,8 мм). Допускається розміщувати таблиці та інші ілюстративні матеріали на аркушах формату А3 (не більше за 40 рядків на сторінку).

Текст курсової роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку – не менше 20 мм, з правого – не менше 10 мм, зверху – не менше 20 мм, знизу – не менше 20 мм.

Вписувати у друкований текст роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні позначення можна чорнилом, тушшю, пастою лише чорного кольору. При цьому щільність вписаного тексту має бути наближеною до щільності основного тексту.

Роздруковані на ПК програмні документи мають відповідати формату А4, включатися до загальної нумерації сторінок курсової роботи і розміщуватися, як правило, у додатках.

Оформлення титульної сторінки домашньої роботи

Титульна сторінка містить найменування вищого навчального закладу, прізвище, ім'я та по-батькові й інші відомості про автора, тему домашньої роботи з посиланням на об'єкт дослідження - банк; прізвище, вчене звання (посаду) наукового керівника; місто і рік написання роботи (*Додаток А*).

Оформлення змісту домашньої роботи

Зміст домашньої роботи має містити: вступну частину; три розділи, кожен з яких складається не менш як з двох параграфів; висновки та пропозиції; список використаних джерел та додатки. Орієнтовний варіант змісту домашньої роботи наводиться у *Додатку Б*.

Заголовки структурних частин домашньої роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ...», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 3-4 інтервалам в основному тексті. Заголовки

підрозділів пишуться або друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

Кожну вказану вище структурну частину домашньої роботи слід починати з нової сторінки.

Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№» правому верхньому куті.

Першою сторінкою домашньої роботи є титульна сторінка, яка включається до загальної нумерації сторінок і на якій номер сторінки не ставиться. Нумерація без крапки після цифри починається на змісті з цифри 2.

ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ та ПРОПОЗИЦІЇ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи. Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ». Параграфи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка: наприклад, «1.2» (другий підрозділ першого розділу). Після цього йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де про них згадано вперше, або на наступній сторінці. Якщо вони містяться на окремих сторінках домашньої роботи, їх включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстративні або табличні матеріали, розміри яких є більшими за формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках. На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка: наприклад, «Рис. 1.2» (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщуються під ілюстрацією.

Ілюстрації мають доповнювати текст роботи, поглиблювати розкриття суті явища, наочно ілюструвати думки автора, і тому в тексті на кожному з них повинно бути посилання з коментарем.

Таблиці, формули, посилання

Цифровий матеріал, як правило, має оформлятися у вигляді таблиці, приклад якої наводиться в *Додатку В*. Таблиці нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими

ставиться крапка: наприклад, «Таблиця 2.3» (третя таблиця другого розділу); нижче розміщується назва таблиці.

У тексті перед таблицею має бути посилання на неї зі словами: (див. табл. 2.3).

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться «Продовження із.. 2.3».

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однаковими для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери. Заголовки граф починаються з великих літер, підзаголовки — з малих, якщо складають одне речення із заголовком, і з великих – якщо вони є самостійними.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без перегортання тексту або з перегортанням за годинниковою стрілкою.

Формули в домашній роботі нумеруються в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставиться крапка. Номери формул пишуть біля правого берега сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: «(3.1)» (перша формула третього розділу).

Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані в формулі, і кожне – з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти в тексті вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менш як один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (÷).

Посилання в тексті на інформаційні джерела. Вони наводяться в тексті у вигляді порядкового номеру за списком використаних джерел у квадратних дужках із зазначенням сторінки, наприклад [19, с. 234]. Список інформаційних джерел подається згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць (наприклад: Менеджмент XXI века: Под із.. С. Чоудхари : пер. С із.. – М., 2002.) – (див. *Додаток Д*).

Оформлення додатків

Додатки оформлюються як продовження домашньої роботи і розміщуються після неї.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований малими літерами з першої великої літери по центру тексту сторінки. Над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток _ « і буква, що означає номер додатку (*приклад: Додаток Б*).

Текст кожного додатка при необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумеруються у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка і крапку, наприклад: «В.2» (тобто, другий розділ додатка В).

Ілюстрації, таблиці і формули, розміщені в додатках, нумеруються у межах кожного додатка, наприклад: «рис. Б.1.2» (другий рисунок першого розділу додатка Б), «формула И.1» (перша формула додатка И).

6. Рекомендована література:

1. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: підручник / С.Я. Боринець. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 582с.
2. Бурковська А.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах: навч. посібник / А.В. Бурковська, Т.І. Лункіна. – Миколаїв: МНАУ, 2012. – 247с.
3. Ковальчук К.Ф. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навч. посібник / К.Ф. Ковальчук, Д.Є. Козенков, Ю.Г. Момот. – К.: Центр учбової літ-ри, 2013. – 150с.
4. Кривов'яз Т.В. Міжнародні кредитно-розрахункові операції в банках: навч. посібник / Т.В. Кривов'яз; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». – К.: Ун-т «Україна», 2009.- 327с.
5. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини: навч. посібник / за ред. В.Є. Поліванова, В.О. Мещерякова, Ю.М. Лисенкова [кол. авторів] – К.: Зовнішня торгівля, 2014. – 512с.
6. Подреза С.М. та ін. Міжнародні фінансові операції та експортний контроль: навч. посібник: у 2-х ч. / С.М. Подреза, Г.С. Гуріна, О.М. Гришуткін, Т.Г. Остапенко. – К.: Зовнішня торгівля, 2016. – Ч.1. Міжнародні кредитно-розрахункові й валютні операції. – 328с.

7. Порядок захисту:

Студенти мають підготувати домашню роботу у терміни, визначені кафедрою. Відправити готову роботу викладачу цієї дисципліни для попередньої перевірки. Коли готова робота виконана на належному рівні – вона може бути допущена до захисту.

Захист домашньої роботи відбувається з використанням мультимедійних засобів, коли студенти мають підготувати презентацію результатів досліджень та доповісти їх перед викладачем та студентами групи.

8. Шкала оцінювання:

Оцінювання домашньої роботи відбувається на основі балів, що виділяються у загальній кількості семестрових балів. Роботи, що оцінені та «відмінно», відповідають всім вимогам щодо оформлення, якісного змісту та якісного захисту за допомогою презентації. На «добре» оцінюються роботи,

що мають лише описовий характер, у аналітичній частині відсутні узагальнення та ґрунтовні висновки щодо результатів дослідження. На «задовільно» оцінюються роботи в яких немає аналітичної частини або вона без математичної оцінки діяльності банку. Оцінку «незадовільно» одержує студент, що в домашній роботі не розкрив питання міжнародних фінансових операцій банку.

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки домашньої роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємства

ДОМАШНЯ РОБОТА

з дисципліни «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»

на тему:

«Оцінка міжнародних фінансових операцій банку»

Виконав:
студент IV курсу групи 503
спеціальності «Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності»
Колісник І.В.

Науковий керівник:

_____.

КИЇВ – 2018

Зразок оформлення змісту домашньої роботи на тему:
«Оцінка міжнародних фінансових операцій банку»

ЗМІСТ:

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти здійснення оцінки міжнародних фінансових операцій	4
1.1 Сутність міжнародних фінансових операцій.....	4
1.2 Особливості оцінки міжнародних фінансових операцій.....	7
РОЗДІЛ 2. Аналіз здійснення міжнародних фінансових операцій банку (на прикладі АКБ ПриватБанк).....	15
1.3 Характеристика фінансово-господарської та зовнішньоекономічної діяльності АКБ ПриватБанк.....	15
1.4 Аналіз результатів міжнародних фінансових операцій АКБ Приват-Банк.....	27
РОЗДІЛ 3. Напрями оптимізації міжнародних фінансових операцій АКБ ПриватБанк.....	38
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	49
ДОДАТКИ.....	53

Додаток В

Приклади побудови таблиць

Таблиця 2.8

Структура персоналу _____ за віком
(назва підприємства)

(осіб)

Показники	Роки		Відхилення звітнього року від попереднього	
	попередній (.....)	звітний (....)	абсолютне, +, - осіб	відносне, %
Середньооблікова чисельність, осіб	1772	1624	-148	-8,3
З них у віці:				
15-35 років	92	130	+38	+41,3
З них 15-24	-	20	-	-
50-54 роки	320	284	-36	-11,3
55-59 років	278	324	+46	+16,5
Чисельність працівників, які отримують пенсію, всього	574	513	- 61	-10,6
У тому числі				
- за вислугу років	-	-	-	-
- за віком	497	436	- 61	-12,3
- по інвалідності	61	77	+16	+26,2

Таблиця 2.9

Основні економічні показники діяльності _____
(назва підприємства)

№ пор	Назва показника	Одиниці виміру	Роки			Відхилення порівняно з 1-м роком (+/-)		Темп зміни порівняно з 1-м роком, %	
			1 рік	2 рік	3 рік	2 – го року	3 – го року	2 – го року	3 – го року
1	Товарообіг	тис. із..	2333	2242,9	2561,7	-900,9	315,8	96,1	114,2
2	Дохід валовий із ПДВ	тис. із..	731,7	702,5	783,8	29,2	81,2	96	111,6
3	Чистий прибуток	тис. із..	225	304,4	648,7	7,9	334,2	135,3	212,9
4	Середньооблікова чисельність персоналу	осіб	275	273	274	-2	1	99,3	100,4
5	Фонд оплати праці	тис. із..	214	215,5	231,5	1,5	16	100,7	107,4
6	Продуктивність праці	тис. із..	8,5	8,2	9,3	-0,3	1,1	96,5	113,4
7	Середня заробітна плата працівників	тис. із..	0,78	0,79	0,85	0,01	0,05	101,3	107,6
8	Прибуток в розрахунку на 1 грн. ФОП	тис. із..	0,05	0,2	0,4	0,15	0,2	400	200

Додаток Д
Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у домашній роботі

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підруч. 3-є вид. перероб. І доп. / О.П. Гребельник – К., 2008.
Два автори	Должанський І. З. Загорна Т. О. Конкурентоспроможність підприємства. Навч. посіб. / І.З. Должанський, Т.О. Загорна. – К., 2006.
П'ять і більше авторів	Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина І. М. и із] ; із. із.. Г. С. Никифорова. — Х., 2007.
Без автора	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / За із.. І. І. Дахна. –К., 2006.
Багатотомний документ	Межгосударственные стандарты: каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю.; із.. Иванов В. Л.]. –Львов , 2005.
Матеріали конференцій, з'їздів	Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. Конф. Молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. Політики, Харк. Держ. Аграр. Ун-т із. В. В. Докучасва. — Х., 2000..
Словники	1. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. Термінів і понять з із.. Навч. Процесу у вищ. Навч. Закл. /З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К., 2007. 2. Європейський Союз: словник-довідник / [із.- упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К., 2006.
Законодавчі та нормативні документи	1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991р. // Укр. Митниця: Довідник. – К., 1993. 2. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року, № 254/96-ВР. 3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року., N 436-IV.
Бібліографічні покажчики	Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. Технології, 2007. — 74 с.
Дисертації	Петров П. П. Управління із.рентоспроможністю: із.. Доктора із.-мат. Наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – К., 2005. – 276 с.
Частина книги, періодичного, продовжаного видання	Плотников М. TQM: 14 базових положень менеджмента на основе качества // Менеджмент і менеджер, 2008. № 11 – 12. – С. 66-68.
Електронні ресурси	Козак Н. Управління неформальними корпораціями України.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.management.com.ua/hrm/hrm085.html